

मराठी साहित्य

सं पा द की य

अवैध उत्खनन थोपविण्याचे इशारे हवेतच!

गोळीबार वा हिंसेचे धागेदोरे लवकर गवसतात. वाळूच्या पडद्याआडचे गुन्हेगारी विश्व भयंकर आहे. त्यामागील खंडणी आणि गुन्हांची संख्या जगजाहीर असल्याने त्याला झपडद्याआडफतरी कसे म्हणावे? मध्यरात्री उपसा केलेल्या वाळूखाली दबून पाच श्रमिकांचा मृत्यू झाल्याची घटना नुकतीच घडली. विदर्भ आणि मराठवाड्याच्या सीमेलगत जालना जिल्ह्यातील या दुर्घटनेने अपरात्रीचा निष्ठुर व्यवहार उघड झाला. टिप्परमधील वाळू निष्काढजीपणे पालथी केल्यानंतर दबलेल्या श्रमिकांच्या आक्रोशाकडे दुर्लक्ष करीत चालकाने पलायन केले. अशी रॅकेट देशभर कार्यात आहेत. वाळू घाटांचे लिलाव होऊ न देणे, कृत्रिम टंचाई करून मोठ्या दराने विक्री, अशी कामे बिनबोभाट सुरू आहेत. या प्रवृत्तींना ठेचण्यासाठी कणरबर कृती हवी. झुघोषणाचा पाऊस आणि कारवाईची बोंबफ ह्री अवस्था व्यथित करणारी आहे. हजारो कोटी रुपयांच्या अवैध वाळू उपस्थित गुंड, राजकारणी आणि पोलिसांचे संगनमत प्रभावी असल्याने अवैध उत्खनन थोपविण्याचे इशारे हवेत विरतात. नदीपात्रातील वाळू उपसण्यासाठी ग्रामसभेच्या परवानगीची अट अनेकदा पाळली जात नाही. झमहाखनिज पफ किंवा सेतू केंद्रातील नोंदणीखेरीज ग्राहकांना वाळू न देण्याचा कायदा आहे. सरकारी धोरणानुसार आधार क्रमांक दिल्यानंतर एका कुटुंबाला ५० टन वाळू मिळू शकते. मुदतवाडीसाठी तहसीलदारांची समती लागते. वाळूधोरण चांगले आहे; मात्र अंमलबजावणीत समस्या आहेत. नदीपात्रातील वाळू वाहतुकीसाठी पिवळा ट्रॅक्टरच हवा असतो. वाहन सहा टायरचे असावे; तसेच खासगी मालमत्तेची हानी होणार नाही, याची हमी द्यावी लागते. जालन्यातील दुर्घटनेचा तपास या निकषांवर व्हायला हवा. वाळू डेपो आणि मार्गांवर २४ तास झुसीसीटीव्हीफ्लवा खर्च निविदाधारकांना करायचा असतो. गुन्हे सिद्ध होण्यातील अडचणी लक्षात घेता सरकारी नियम धाव्यावर बसविले गेल्याचेच सिद्ध होते. या व्यवहारात घबाड गवसत असल्याने नाममात्र कारवाईला न घाबरता बेसुमार काळाबाजार सुरू असतो. वाळू तस्करांना पाठीशी घातले जाणार नाही, अशा घोषणा अनेकदा झाल्या; पण तस्करी न थांबता उलट वाळूमाफिया निब्वर बनले. सरकारी बाणा कुचकामी ठरला. तस्करीवर कारवाईचे सर्वाधिकार जिल्हाधिकाऱ्यांना असतात. मागे मराठवाड्यात जिल्हाधिकाऱ्यांवर गाडी घालण्यासह अटकाव करणाऱ्या कर्मचाऱ्यांना जीवे मारण्याचे प्रकार घडले. धमक्या तर नित्याच्याच आहेत. हे सारे एका सूत्रबद्ध नियोजनातून घडते. राजकीय पाठबळाखेरीज ही माणसे निडर होत नसतात. वाळूमाफियांशी हातमिळवणी करणाऱ्या कर्मचाऱ्यांवर कठोर कारवाई हवी. नागपुरात देवेंद्र फडणवीस यांनी वाळूच्या काळ्या बाजारावर हंटर उगारण्याची घोषणा केली होती. आज ते मुख्यमंत्री असून महसूल खाते त्यांच्याच पक्षाकडे आहे. तरीही तस्करी अक्राढविक्राढ झाली आहे. नव्या धोरणात उत्खनन करणारी आणि वाळू विकणारी व्यक्ती भिन्न असावी लागते. जिल्हाधिकाऱ्यांच्या निगराणीत वाळूचे डेपो करून ठरावीक ठिकाणीच ग्राहकांना वाळूपुरवठा करावा लागतो. त्यासाठीचे सरकारी दरही निश्चित आहेत. तरीही वाळू व्यवहारातील गुन्हे वाढत आहेत. काही बांधकाम व्यावसायिकांनी कृत्रिम वाळूचा पर्याय स्वीकारला, तरी नैसर्गिक वाळूला सर्वाधिक मागणी आहे. राज्यातील नव्या बांधकामांचा वेग अचंबित करणारा असल्याने काळ्या बाजारात खोऱ्याने पैसे कमावण्याची संधी मिळते. तस्करांना दहशत बसेल, अशी कारवाई नसल्याने मस्तवाल वळू वाढले आहेत. प्रयत्नांमधील सातत्य आणि वाळू यांचा अन्योन्यसंबंध जोडणारे एक सुभाषित रुढ आहे. प्रत्यक्षात मणभर वाळूच्या अवैध वाहतुकीवर कणभरही कारवाई नसल्याचा जनतेचा त्राण आहे. किमान प्रयत्नांमध्ये खोट दिसू नये, ही काळजी घ्यायलाच हवी. सामान्यांचे जीव चालले आहेत. सरकाराचे कारवाईविषयीची श्वेतपत्रिका जाहीर करावी. वाळू धोरणाचा फेरआढावा घ्यावा. माणसांच्या जीवापेक्षा मोठे काही नाही. मध्यरात्रीच्या गुन्हांत बरबटलेले हात उपटून काढण्याची धडाडी दाखवावी. रक्ताळलेल्या वाळूकणांमधून साधलेला विकास मानसिक अवनती ठरेल.

महाकुंभ मेळा २०२२ हा १३ जानेवारी ते २६ फेब्रुवारी २०२५ या कालावधीत उत्तर प्रदेशातील प्रयागराज येथे होत आहे. प्रयागराज हे धार्मिक आणि ऐतिहासिक महत्त्व असलेले महात्वाचे शहर आहे. ते पूर्वी प्रयाग इयन्त्रयळ म्हणून ओळखले जात असे. हा मेळा त्रिवेणी संगम येथे भरला, जो जगातील सर्वात मोठा सार्वजनिक मेळावा आहे. हा मेळावा गंगा, यमुना आणि सरस्वती नद्यांचा संगम असलेल्या त्रिवेणी संगम येथे दर १२ वर्षांनी भुरती, जो आध्यात्मिक नूतनीकरण आणि मुक्तीची संधी देते. या मध्ये हिंदू पौराणिक कथांमध्ये लंगर घातलेला आहे. जगात किंवा सबाणी पवित्र नदीत स्नान करताना मिळत दुर्घाती मारताना. तसेच स्नान केल्याने जन्म- मृत्यूच्या फेऱ्यातून मुक्ता होऊन पापांपासून मुक्ती मिळते, अशी भाविकांची श्रद्धा आहे. ती थाटात फरक आहे, खोटी आहे. पाप आणि पुण्यांचा हिशेब इथेच घावा लागतो, इतरत्र जाण्याची गरज नाही. मग हे मेळावे, कुंभ मेळे, यज्ञ हे कशासाठी ? कुंभमेळा हा केवळ जगातील सर्वात मोठा आध्यात्मिक मेळावा नाही. तो श्रद्धा, भक्ती आणि दैवी संबंधांच्या शोधाचा एक असाधारण संगम आहे. दर १२ वर्षांनी सर्व स्तरातील लोकांचे यावेळी प्रयागराजात जातात. जिवे गंगा, यमुना आणि गुरु सरस्वती नद्या पवित्र त्रिवेणी संगमावर एकत्र येतात. येथे ज्योतिष शास्त्रीयदृष्ट्या महत्त्वपूर्ण काळात ते पवित्र स्नानात स्वतःला विसर्जित करतात. ज्यावर त्यांचा विश्वास आहे की, पापे शुद्ध करण्याची, आत्म्याचे नूतनीकरण करण्याची आणि दैवाशी घनिष्ठ संबंध निर्माण करण्याची शक्ती आहे, असे मानले जाते. कुंभमेळ्यात स्नान केल्यानंतर असल वारी प्रसूतीत खरच बदल घडतो का ? त्याचा

वागण्या बोलण्यात, आचरणात काहीतरी फरक पडतो का? हा चिंतनाचा विषय आहे. एकंदरीत त्याच्यात काहीच फरक न पडल्याचे पदस्वरूपे, म्हणजे जैसै तिच परिस्थिती...? ३३ कोटी देवी-देवता मोक्षदाते म्हणून गाजले आहेत, परंतु एका मार्गदात्याचा मार्ग अडवू शकले नाहीत जो आज जागतिक स्तरावर पात्र रोवून तटस्थ उभा आहे, ही भारताची शोकांतिका आहे. ज्यामुळे वैदिक भ्रम अडणूणित आला आहे, म्हणून कुंभमेळ्याचा पदव्यापार आयोजित केला आहे. या दरम्यान एक अनुचित प्रकार घडला. नवी दिल्ली रेल्वे स्थानकाच्या प्लॅटफॉर्म क्रमांक १ आणि १४ वर प्रयागराजला जाण्या- येणाऱ्या दोन गाड्या रेल्वे स्थानाची अफवा प्रवाशांमध्ये पसरल्याने चेवाराचेचरी झाली. एलएनजीपी रुग्णालयाने १८ जाण्याच्या मृत्यूची पुढी केली आणि अनेक जण जरामी असल्याचे समजिले ज्यांच्यावर उपचार सुरू आहेत. अपघातानंतर रेल्वेने प्लॅटफॉर्मवरील गंदीचा ताण कमी करण्यासाठी ४ विशेष गाड्यांची चौकशी केली. तसेच या घटनेची उच्चस्तरीय व्यवस्था आहे असे दिले. पाप केल्याची भिती ज्यांना वाडते त्यांचीच गंगेत बुडि मारली, पण वास्तव वेगळंच आहे. ज्यांनी काहीच केले नाही ती माणसं कुंभमेळ्यात काही गंगेत बुडि मारण्यासाठी जगवाळ झाली नाहीत, कारण ती माणसं अंधश्रद्धाळू नव्हती, तर ती विज्ञानवादी होती. पुढील काळात जगातील सर्व चवळकी, धर्म, परंपरा संघुष्टत येतील आणि विज्ञानालाही बुद्ध्याश्रया चालता येणार नाही. देवी-देवतांचे पुजन करणाऱ्या भारत देशात बहुजनांच्या वागण्यात, बोलण्यात, नित्यक्रमात काही बदल झालेला आहे काय? तर उत्तर नकारार्थी मिळेल. कारण त्यापासून काहीच साध्य करता आले नाही, जेत आहारी

पल्यामुळेच कर्जबाजारी, मनशांती, समाधान
पैवे मिळेनासा झाला. एखादे कर्मकांड तर्काला
वट्टत नाही म्हणून ते काम करू नये असे
बुद्धिला वाटते पण परंपरेने चालत आल्यामुळे
ते केलेच पाहिजे, असा भावनेचा इट्ट असतो
अशी तर्कविहित मानसिकता म्हणजे श्रध्द
श्रध्दा आणि अंधश्रध्दा या तत्त्वतः भेद नाही
पण त्या श्रध्देपायी माणसाची लक्षणीय प्रमाणात
हानी होते. त्या श्रध्दला अंधश्रध्दा म्हणता
येईल, हे अयोग्यतेचे कारण म्हणावे लागेल !
समाजात दीर्घकाळ टिकून राहिलेली मोठ्या
प्रमाणात आर्थिक हानी करणारी अंधश्रध्दा
म्हणजे अलंकारक, दाक्षिण्या, बारवे, तेरावे,
चौदावे, मासिक श्राध्द हे विधी इतके हास्यास्पद
असतात की त्यांची निरर्थकता सहज कळते.
पण परंपरेच्या दडपणामुळे आणि भयावह श्रध्देमुळे
अनेकांना या विधींचा पुराण करता येत नाही. जे
लोखे निमंत्रणेने अशा रूढी मोडतात ते उपरोक्त
परंपरेच्या जोखडातून कायमचे मुक्त होतात.
त्यांना कोणतीही इजा होत नाही, अनाड्याची
होणारी मोठा खर्च टाळता येतो, रूढी तोडल्यामुळे
काहीही वाईट होत नाही, त्यासाठी विषयाशक्ती
जागृत ठेवली पाहिजे. माणसाला मारुन धर्म
मोठा आहे असे जर वाटत असेल तर धर्मालाच
नेस्तानावूत कारण माणसाला संरक्षण दिले
पाहिजे, कारण माणूसक्षेत्र धर्म आहे. रामा !
तुझी पवित्र गंगा सुरवातीपासूनच दुषित मळलेली
आहे. कारण तिनने पाप केलेल्या माणसाचे पाप
धुतले आहे आणि आरव्या आहे. मग मी पुन्हा पाप
कसे घुऊ शकते ? सरकारी आकडे बघा गंगा
कसी दुषित आहे. प्रयागराजमध्ये गंगा-यमुनेचे
पाणी स्नानासाठी योग्य नाही. केंद्रीय प्रदूषण
नियंत्रण मंडळ म्हणजेच सेंट्रल पॉल्यूशन कंट्रोल
बोर्डने ७३ टिकाणी पाण्याची चाचणी करून

अहवाल राष्ट्रीय हरित व्यायाधीकरणाला सादर केला. प्रयागराज महाकुंभात गांग-यमुनेच्या संगमावर स्नान सुरू आहे आणि आतापर्यंत ६० कोटींहून अधिक भाविकांनी स्नान केले आहे. दरम्यान केंद्रीय प्रदूषण नियंत्रण मंडळाला अहवाल समोर आला आहे. यामध्ये दोन्ही नद्यांचे पाणी आपोघोसासाठी योग्य नसल्याचे म्हटले जाई. अचानक एखादी चुक झाली तर ती घुलतगुलतपासाठी गंगेत बुडी मारली तर ते पाप धुण्यासाठी जाऊ शकत नाही, ते इथेच भरून धावे लागते. आज-वर्जिलांना, साप्तासप्ताच्या बुध्दाश्रमात ठेवून कुंभमेळयात गेलेल्या लोकांचे पाप कसे धुण्यासाठी जाऊ शकेल ? हा विवेकी विचार तात्किद्रुष्ट्या महत्त्वाचा आहे. आज आणखी २५ व्या शतकात वावरत असतांना असे चुकीचे भाष्य करणे किंवा वागणे मुर्खपणाचे लक्षण नाही काय ? माणसाला अंधश्रद्धा देवादीत नवनिवेत आणि देवादाव हा नेहमी थाकत असतो. कारण परिवर्तन जगाचा शाश्वत नियम आहे, तेव्हा बदलणे गरजेचे असते. वेळेनुसार, माणसानुसार, परिस्थितीनुसार ! जर सत्यला नाही बदलत तर आपलीच किंमत आपोआप कमी होत जाते. काही बदल जाणीवपूर्वक करावे लागतात, बाकी सर्व थोडोतड आहे, हे त्यांनी ठेवावे. तेव्हा विवेकवादी, विज्ञानवादी, तर्कनिष्ठ बनण्याची निवेत गरज आहे. राष्ट्रपती द्रौपदी मुर्मू यांनी अपघाताबद्दल शोक व्यक्त केला. यासोबतच त्यांनी जनसमिती लवकर पुनर्प्राप्तीसाठी प्रार्थना केली. राष्ट्रपती द्रौपदी मुर्मू यांनी सोशल मिडिया प्लॅटफॉर्मवर लिहिले: नवी दिल्ली रेल्वे स्थानकावर झालेल्या चेंगराचेंगरीत झालेल्या जीवितहानीबद्दल ऐकून खूप दुःख झाले. मी शोकातून कुटुंबांप्रती मनापासून संवेदना व्यक्त करते

परभाषेतही व्हा पारंगत ज्ञानसाधना करा तरी.

२७ फेब्रुवारी हा प्रसिद्ध साहित्यिक वि.वा.शिर्वाडकर यांचा जन्मदिवस.जागतिक मराठी भाषा दिवस म्हणून साजरा केला जातो. आज आपण परकीय भाषांना जास्त महत्त्व देत आहोत. त्यामुळे मराठी भाषेकडे होत असलेले दुर्लक्ष भाषेच्या विकासामध्ये अडथळा निर्माण करत आहे. उच्चशिक्षित व्यक्ती असो किंवा अडाणी व्यक्ती इतरांना प्रभावित करण्यासाठी आपल्या बोलण्यामध्ये तो इंग्रजी शब्दांचा प्रयोग करतांना दिसत आहे. ही आनंदाची गोष्ट आहे. परंतु मुळात कोणतीच भाषा श्रेष्ठ किंवा कनिष्ठ नसते त्या भाषेकडे पाहणा-यांच्या दृष्टिकोन कसा आहे हे ते भाषेचा ठरविते. आज दिसेंदिवस भयानक स्पर्धा वाढत चालत आहे. मग ती शिक्षण घेणाऱ्यांसोबत असो, सरकारी नौकरीमध्ये असो, व्यवसायामध्ये असो कि इतर खाजगी कामामध्ये जर आपल्याला या स्पर्धाला क युगात टिकायचे असेल तर परकीय भाषेचे ज्ञान असणे महत्वाचे आहे. परंतु इतर भाषांचे ज्ञान घेणाऱ्यांसाठी मातृभाषेचा तिरस्कार करणे योग्य नाही. कवी कुसुमराज आपल्या कवितेत

लिहितात.

झपरिभाषेतही व्हा पारंगत,
ज्ञानसाधना करा तरी.
माय मराठी मरते इकडे,
परकीचे पद चेपू नका.
भाषा मरता देशही मरतो,
संस्कृतीचा ही दिवा विझे,
गुलाम भाषा होवूनी आपल्या
प्रगतीचे शिर कापू नका.॥

ध्ये याचे खुप वाईट परिणाम होणार आहेत. आपल्या मराठी भाषेला खुप मोठा वारसा लाभलेला आहे. तसेच केंद्र सरकारने देखील मराठी भाषेला नुकताच अभिजात भाषेचा दर्जा

दिला आहे ही मराठी भाषेच्या दृष्टीने अत्यंत अभिमानाची गोष्ट आहे. मग इतके सर्व असून देखील मराठी भाषेच्या प्रती इतकी उदासीनता का दिसून येते? याचा देखील विचार काळानुरूपे

होगे गरजने आहे. आणि भविष्यात मराठीला समाजामध्ये मानाचे स्थान मिळवून देण्यासाठी तुमचे आमचे सर्वांचे योगदान महत्त्वाचे आहे. भाषा अनेक आहेत, परंतु त्या भाषेत आपला जन्म झाला, ती आपली आई-बाप, इष्टमित्र, आदि हजारां वर्षे बोलत आले व जिच्याद्वारे आपण आपले नित्यव्यवहार चालवतो, त्या महाराष्ट्र भाषेचा द्वेष करता कामा नये. तिचे भाषण आपणाला सहज समजते. प्रसंगानुषंगाने ती ग्रीक, कन्नड, कोमल, कठीण, मादुरसत व चंचल स्वरूप धारण करण्यासारखी आहे. इतर भाषाप्रमाणे तिलाही आपले विचार व्यक्तित्व प्रकट करता येतो. तेव्हा आपले एकमेकांचे विचार हे आपल्या मातृभाषेच्या द्वारे आपल्याला सर्वोत्कृष्ट समजतील हे निर्निवाद आहे.

चि.वाघमारे राहुल विष्णू
पीएच.डी. संशोधक विद्यार्थी
डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा
विद्यापीठ छत्रपती संभाजी नगर

ગફલ સમ્રાટ ; પકજ ઉધાસ

आपल्या मलमती आवाजाने गझल गायकीला वेगळ्या उंचीवर नेऊन देवणारे संगीत रसिकांचे आवडते गझल गायक. पंकज उपास यांचा पहिला स्मृतिदिन. मंगळ वारचा यांच्या दिवशी म्हणजे २६ फेब्रुवारी २०२४ रोजी पंकज उपास यांचे वयाच्या ७२ व्या वर्षी निधन झाले. त्यांच्या निधनाने संगीत विश्वातील एक तारा निखळून पडला. पंकज उपास हे भारतातीलच नाही तर जगातील एक प्रमुख गझल गायक म्हणून ओळखले जात होते. १९८६ साली आलेल्या नाम चित्रपटातील त्यांनी गायलेल्या चिट्ठी आई हे.... आई हे...या गाण्याने ते

घाघरात पोहचले. हे गाणे आजही तितकेच लोकप्रिय आहे. नाम चित्रपट यशस्वी होण्यात या गाण्याचा खूप मोठा वाटा होता. या गाथांनंत त्यांनी हिंदी चित्रपटात अनेक गाणी गायली. घायल, साजन, ये दिल्ली, फिर तेरी कहाणी याद आई, मोहरा यासारख्या चित्रपटांतून त्यांनी गाणी गायली. त्यांनी घायलेला न कजरे की धार, आज फिर तुमसे प्यार आता है, जिये तो जीये कैसे, और आहिस्ता अशी कितीती गाणी लोकप्रिय झाली व ही सर्व गाणी आजही ती त्या गाण्यातील अर्धपूर्ण शब्दांनी गाऊन पंजेज उधास यांच्या मरुप आवाजाने.

चित्रपटातील त्यांनी गायलेले गाणी लोकप्रिय झाली ती त्यांची आठवण ही गझल गायक म्हणूनच राहिली. त्यांचे मोठे बंधू मनहर उपाध दे देखील प्रख्यात गझल गायक आहेत त्यांचे पंकज उपास यांना पहिल्यांदा स्टेजवर गझल गाण्याची संधी दिली. १९७१ साली त्यांनी काम या चित्रपटात पहिल्यांदा पार्श्वगायन केले मात्र त्यांची देखल कोणी घेतली नाही त्यामुळे ते कॅंडाळा निघून गेले. तिथे त्यांनी छोट्या मोठ्या समारंभात गाण्यास सुरुवात केली. तिथे ते स्टेज सोडून देण्यास करू लागले. त्यांचे स्टेज सो ही लोकप्रिय होऊ लागले. भारतात

पारतल्यावर त्यांनी अनेक स्ट्रेज शो केले मात्र चित्रपटात त्यांना म्हणावी तशी संधी मिळत नव्हती कारण तो जमाना मोहमद रफी आणि किशोर कुमार यांचा होता. १९७५ साली त्यांना जबाब या चित्रपटातील भितवा रे भितवा... हे गाणे गाण्याची संधी मिळाली या संधीचे त्यांनी सोने केले. हे गाणे लोकप्रिय झाल्यावर त्यांनी गझल क्षेत्रात करियर करण्याचा निर्णय घेतला. दरम्यान त्यांनी अनेक गझल गायली. पंकज उध्यास यांनी एक से बढकर एक गझल गात रसिकांना मंत्रमुग्ध केले

मराठा सेवा संघाने शंभूराजेचा सत्य इतिहास समोर आणला

(बीड प्रतिनिधी) मराठा सेवा संघाने यशुराजेचा सत्य इतिहास समोर आणला, इतिहासाला लागलेले डाग पुसून काढले, इतिहास संशोधन समिती लेखन व इतिहास तळागाळातील साजण घटकापर्यंत पोहोचवण्यात मराठा सेवा संघाची भूतू का अत्यन्तसाधारण आहे असे प्रतिपादन सुप्रसिद्ध विचारवंत, चित्रलेखाचे माजी संपादक शिवशी ज्ञानेश महावार यांनी केले. मराठा सेवा संघ बीड व अंतर्गत सर्व कक्ष यांच्या वतीने आयोजित करण्यात आलेल्या शिवजन्मोत्सव सोहळाकरीत ते बोलत होते. दरवर्षीप्रमाणे या वर्षीही बीड जिल्हा मराठा सेवा संघाचा शिवजन्मोत्सव प्रदान व मराठा समाज भूषण पुरस्कार प्रदान सोहळा यशवंतराव चव्हाण नाट्यगृह बीड या ठिकाणी मोठ्या धाटात संपन्न झाला. याप्रसंगी विचार मंचावर कार्यक्रमाचे उद्घाटक म्हणून बीड जिल्हा शर्यचिकित्सक डॉ. शिवशी अशोक थोरात तर कार्यक्रमाच्या अध्यक्षस्थानी शिवशी डॉ. ज्ञानेश मोकाटे उपमुख्य कार्यकारी अधिकारी पं. जिल्हा परिषद बीड हे होते, प्रमुख उपस्थिती मध्ये शिवशी एल. पी. गळगडे जिल्हा कोषागार अधिकारी बीड, शिवशी प्रिण्टिकुमार वानरसेडे गटविकास अधिकारी बीड, शिवशी अशोक ठाकरे विभागीय अध्यक्ष मराठा सेवा संघ मराठवाडा, शिवम ती वर्षा माने प्रदेश उपाध्यक्ष जिजाऊ ब्रिगेड महाराष्ट्र, ज्येष्ठ काळू सावंत, शिवशी अशोक येडे पाठील जिल्हाध्यक्ष आम

आदमी पार्टी बीड, शिवश्री राहुल वाईकर
संभाजी ब्रिगेड, शिवश्री धनजय शेंडगे
जिल्हाध्यक्ष मराठा सेवा संघ बीड, शिवश्री
ज.रा. शिंदे आप्पा , मधुकर शेळके साहेब
यांची उपस्थिती होती. याप्रसंगी विविध
क्षेत्रात कार्यरत समाजातील तळागाळातील

समाजघटकासाठी योगदान देणा-या सम
जगत्वांचा मराठा समाजभूषण पुरस्कार
देऊन विशेष गौरव करण्यात आला.या
शिवजन्मोत्सव सोहळ्यात सामाजिक,
राजकीय, शैक्षणिक व उद्योग क्षेत्रात विशेष
कार्य करणारे रमेश (भाऊ) पोक्ळे तर

वैद्यकीय क्षेत्रात भरीव कामगिरी करणारे सुप्रसिद्ध स्त्रीरोगतज्ञ डॉ. शरद शिंदे यांना मान्यवरांच्या हस्ते मराठा समाजभूषण पुरस्कार देवून गौरवांकित करण्यात आले. यावेळी प्रसिद्ध विचारवंत ज्ञानेश महाराव यांच्या व्याख्यानाचे आयोजन

करण्यात आले होते. पुढे बोलताना ते म्हणाले मागच्या पन्तीस वर्षांमध्ये मराठा सेवा संघाने महाराष्ट्रात वैचारिक नांगरणी घडवून आणली. इतिहास संशोधन केले, इतिहास लेखन केले, सत्य इतिहास समोर आणला, अनेक इतिहास संशोधक,

- ज्ञानेश महाराव

लेखक, अभ्यासक, विचारवंत, वक्ते, शिवचरित्रकार, शाहीर, कवीनकार धडले व त्यांच्या माध्यमातून महाराष्ट्राला एका सूत्रात बांधणारा संतोषी आणि महामुखांच्या सत्य इतिहास तळागाळातील समाज घटकांपर्यंत पोहोचवला, समाजप्रबोधन व समाज परिवर्तनाच्या लढ्यात महत्त्वाची भूमिका बजावली. महाराष्ट्राच्या कला लागलेला दलीची कलक पसून काढला. महाराष्ट्राच्या सर्वांगीण जडणघडणीत मागच्या पत्तीस वर्षात मराठा सेवा संघाचे योगदान अनन्यसाधारण आहे असे ते म्हणाले. कार्यक्रमाचे प्रास्ताविक मराठा सेवा संघाचे बीड जिल्हा सचिव प्रा. पंजाबराव येडे यांनी केले, सूत्रसंचालन मराठा सेवा संघ प्रणीत सत् गाडेबाबा प्रबोधन कक्षाचे जिह्वाध्यक्ष ह. म. प. संतोष महाराज डोंगरे यांनी केले तर आभार मराठा सेवा संघाचे बीड जिल्हा प्रवक्ता प्रा. बापूसाहेब शिंदे यांनी मानले. हा कार्यक्रम यशस्वी करण्यासाठी अशोक ठाकरे, धनंजय शेंडगे, पंजाबराव येडे ज.रा. शिंदे आप्पा, बबन तांबे, नारायण गवते, अरविंद दुबाले, बापूसाहेब शिंदे, विनोद कवडे, निंबोशन शेंडगे, संतोष म. ने, झिरपे वैभव, किरण सावंत, मधुकर शेळके, गजानन जाधव, श्रीमंत सातपुकर, विकास होके, शिवाजी शिंदे, निशाल घोरड, आदिनाथ काटकर, म. हादेव जोगदंड, संभाजी शिंदे यांच्यासह मराठा सेवा संघ व अंतर्गत सर्व कक्षांच्या पदाधिका-यांनी परिश्रम घेतले.

खरीप हंगामातील कापूस व
सोयाबीन उत्पादक शेतकऱ्यांनी
आधार संमती व ना हरकत प्रमाणपत्र
२८-फेब्रुवारीपर्यंत सादर करावेत

नॉर्देड प्रतिनिधी : बालाजी सिरसाट
नॉर्देड : सन २०२३ या खरीप
हंगामातील कापूस व सोयाबीन
उत्पादक शेतकऱ्यांना अर्थसहाय्य
योजने अंतर्गत प्रतिक हेक्टर ५ हजार
रुपये याप्रमाणे अर्थसहाय्य कमाल २
हेक्टर च्या मर्यादित देण्यात येत आहे.
अर्थसहाय्य योजनेचा लाभ घेण्यासाठी
वैयक्तिक खातेदारांनी आपले आधार
संमती वसामाईक खातेदारांना आय-
एर संमतीसह ना हरकत प्रमाणपत्र
शुद्धकार २८ फेब्रुवारीपर्यंत संवर्षित
कृषि सहाय्यकांकडे सादर करावेत.
अधिक माहितीसाठी उपविभागीय
कृषिअधिकारी/ तालुका कृषि अधि-
कारी कार्यालयाशी संपर्क साधावा,
असे आवाहन जिल्हा अधिक्षक कृषि
अधिकारी दत्तगुजरात कळसाईत यांनी
केले आहे. यासाठी खरीप २०२३
मध्ये ई-पिक पहाणी केलेले कापूस,
सोयाबीन उत्पादक शेतकरी, तसेच
ज्या शेतकऱ्यांनी खरीप २०२३ मध्ये
ई-पिकपहाणी पोर्टलवर नोंद केलेली
नाही. तथापि याच्या खरीप २०२३
च्या सातबाराज्याच्या कापूस

किंवा सोयाबीन पिकाची नोंद आता
असे खातेदार, खरीप २०२३ चा
पूस, सोयाबीन उत्पादक वनपट्टेधारक
खातेदार व कापूस/सोयाबीनउत्प
ादक वैयक्तिक व सामाईक खातेदार
पात्र आहेत.पात्र शेतकऱ्यांनी ई-पि
पहाणी पोर्टलवरचा यादीत आपले ना
असलेबाबत खराजजमा [WWW.scagridbt.mahait](http://WWW.scagridbt.mahait.org)
org या पोर्टलवर किंवा संबंधित
कृषि सहाय्यक केंद्रांकडून खरी
ध्यावी. तसेच ज्या शेतकऱ्यांनी कर
२०२३ मध्ये ई-पिक पहाणी पोर्टल
वर नोंद केलेली नाही. तथापि ज्यां
खरीप २०२३ च्या सातबाराउत्ता
वर कापूस किंवा सोयाबीन पिका
नोंद आहे, अशा शेतकऱ्यांनीआपल
गावातील संबंधित तलाठी यांचे
संपर्क साधावा. खरीप २०२३ च
पूस / सोयाबीनउत्पादक वनपट्टेधार
खातेदार यांनी तहसिल/ जिल्हाधि
करी कार्यवायाशी संपर्क साधावा
असेही प्रसिध्दीपत्रकाद्वारे कळवि
आहे.

बीड । प्रतिनिधी बीड शहरातील मध्यवर्ती ठिकाणी असलेल्या छत्रपती संभाजी महाराज क्रिडांगणवर सकाळी आणि सायंकाळी व्यायाम करण्यासाठी येणाऱ्या नागरिकांना नगरपरिषद प्रशासनाने बसवलेले साहित्य मोडकळीस आले होते यामुळे व्यायाम करणाऱ्यांची हेडासांड होत होती. मोडकळीस आलेल्या जिमच्या साहित्याची दुरुस्ती करण्यात यावी यासाठी सामाजिक कार्यकर्ते डॉ. गणेश डवळे व त्यांच्या सकाळ्यांनी प्रजासत्ताक दिनी जिल्हाधिकारी कार्यालयासमोर धरणे आंदोलन करून शासकीय ध्वजारोहणासाठी आलेले क्रिडा मंती देवाय भरणे यांना निवेदन दिले होते. निवेदन अनुषंगाने जिल्हाधिकारी कार्यालयापासून नरेंद्र कुलकर्णी यांनी मुख्याधिकाऱ नगरपरिषद बीड यांना आश्चर्य ही कार्यवाही करण्याबाबत लेखी करवले होते. मात्र नेवमीप्रमाणेच नगरपरिषद प्रशासनाने याकडे दुर्लक्ष केले. व्यायामासाठी येणाऱ्या नागरिकांची हेडासांड लक्षात घेऊन झुडगुडगुड मॉनिंग झुडगुड शुषच्या सदस्यांनी सामाजिक बांधिलकी जपत पुढाकार घेत आणि स्वखर्चाने सगळ्या साहित्याची दुरुस्ती करून घेतली. त्यामुळे एकंदरीतच निर्वज नगरपरिषद प्रशासनाची गुड मॉनिंग यमुने लाज राखली अशी प्रतिक्रिया डॉ. गणेश डवळे यांनी दिली. गुड मॉनिंग शुषच्या या सामाजिक कार्याचे सर्व स्तरातून कौतुक होत आहे. बीड शहराच्या मध्यवर्ती ठिकाणी असलेल्या छत्रपती संभाजी महाराज क्रिडांगणवर सकाळी आणि सायंकाळी नागरिकांची गर्दी असते. व्यायामाच्या दृष्टीने अनेक नागरिक याठिकाणी येतात. अशा नागरिकांसाठी व्यायाम करण्यासाठी काही वर्षांपुर्वी ओपन जिमचे साहित्य बसविण्यात आले होते. या साहित्याची कित्येक महिन्यांपासून मोडतोड झालेली होती. अनेक साहित्य मोडकळीस आलेले होत

मार्गचे असे सहाय्य कर जिल्हाधिकारी तथा उपविभागीय अधिकारी अन्वष्ट श्री मुलकले सिंह यांनी जनतेला आह्वान करुनले आहे.म्हा-ई-सेवा तर्फे अर्जदार यांनी त्यांच्या दुकानासमोर लावण्यात आलेल्या भाव फलका नुसार अर्ज करण्याची की धावी, जास्तीची की नसत कोणी तसे असेज तर त्याबाबत संबंधित तहसिलदार यांच्याकडे व भाद्व्याकडे तक्रार करावी. त्यावर तात्काळ कार्यवाही करण्यात येईल असे उपविभागीय अधिकारी यांनी सांगितले आहे.

